

BRO CORRIS

Eistedda Corris yn nyffryn yr afon Dulas, heb fod yn bell o lethrau Cader Idris yn ne Eryri. Mae'r dyffryn yn goediog gyda chymysgedd o goed pîn a choed llydanddail. Mae nifer o awgrymiadau am darddiad yr enw Corris; y cyntaf yw ei fod wedi ei enwi ar ôl mynach o'r enw Corus a oedd yn yr ardal yn y 7fed ganrif, neu ei fod wedi enwi ar ôl 'Korus', un o feibion Cunedda, a chynnig arall yw mai cor-ris yw'r tarddiad, sy'n golygu grisiau defaid. Credir rhan amlaf mai tarddiad yr enw Corris, ydy enw y mynach Corus.

Dechreuodd y cloddio yn yr ardal tua 1810, ond ceir sôn am chwarel Aberllefenni tua 1500! Yn y blynyddoedd rhwng 1850 a 1900 roedd y diwydiant yn ffynnu. Cyflogwyd tua 800 yn y chwareli, ond yn erbyn heddiw ychydig iawn sydd yn gweithio ynddynt. Yn y cychwyn, roedd y llechi yn cael eu cludo gan geffylau ar hyd y ffordd i myl Derwenlas, ac yna mewn cychod i Aberdyfi. Yn yr 1850au adeiladwyd y rheilffordd, ar ôl hynny roedd y llechi yn cael eu cludo i Fachynlleth. Cafodd y rheilffordd ei gau yn 1948. Erbyn heddiw mae darn o'r rheilffordd wedi ail-agor i gludo ymwelwyr. Ceir amryw o atyniadau gwych argyfer twristiaid, yn ogystal â system o lwybrau a manau picnic.

Corris, probably named after Corus a 7th Century monk, nestles in the Dulas Valley just south of Cader Idris, the most prominent peak in southern Snowdonia. A mixture of conifer and broadleaved woodland covers the slopes of the valleys with a rich variety of mosses, flowers, birds and mammals. Amongst the wooded slopes are obvious signs of the area's industrial past.

The Corris quarries are the most southerly of the North Wales slate quarries. At their peak they employed 800, but today only a handful remain. Quarrying started in the Corris area in 1810 though there is some evidence that it began in Aberllefenni in 1500. The numerous quarries were at their most productive between 1850 and 1900. Initially the slate was carried by horse and cart to Derwenlas, then transported by boat to Aberdyfi. The Corris Railway was built in the 1850s and from then on slate was transported to Machynlleth. The railway closed in 1948, but today a short section has been re-opened for tourists. The area has an excellent choice of tourist attractions as well as a system of paths and picnic sites.

Pulpud yn eglwys y Plwyf, Corris - enghraifft o broses enamlo llechi a oedd wedi ei harloesi yn yr ardal

Pulpit in Corris Church - an example of the slate enamelling process, which was pioneered in the area

PELTER/DISTANCE

- 1** Ardal Cwm Ratgoed Area
3.9 milltir/miles (6.2 km)
- 2** Ardal Afon Lefenni Area
3.7 milltir/miles (5.9 km)
- 3** Ardal Corris Uchaf Area
2.2 milltir/miles (3.5 km)

MAP OS/OS MAP
Taflen/Sheet OL23

Naddu'r llechen o wyneb y graig
Extracting rock from the quarry face